O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
DENOV TADBIRKORLIK VA PEDAGOGIKA INSTITUTI

“BOSHLANG‘ICH SINF O‘QUVCHILARIGA TA’LIM-TARBIYA BERISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING O‘RNI” MAVZUSIDA

RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI

MATERIALLARI TO‘PLAMI

Denov-2024

O‘QUVCHILARDA KREATIVLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUVNING AHAMIYATI

Qambarov Mirzobobur Bahodir o‘gli
BuxDU mustaqil izlanuvchisi
E-mail: mirzoboburqambarov@gmail.com
Aslanova Nargiza Xakimovna
BuxDU mustaqil izlanuvchisi
E-mail: nargizaaslanova@inbox.uz

Annotatsiya. Integratsiyalashgan yondashuv ta'limda turli fanlar va sohalarni birlashtirish orqali o‘quvchilarning bilimlarini chuqurlashtirish va ularning dunyoqarashini kengaytirishga xizmat qiladi. Maqolada o‘quvchilarda kreativlikni shakllantirish masalalari keltirilgan.

Kalit so‘zlar: kreativlik, integratsiya, loyiha, mulohaza, jarayon, g‘oya, fikrlash, qobiliyat, hamkorlik, murakkab

O‘quvchilarda kreativlikni rivojlantirish o‘qitish jarayonida muhim ahamiyatga ega. Kreativlik nafaqat muammolarni hal qilish qobiliyatini oshiradi, balki o‘quvchilarning mustaqil fikrlash, yangicha g‘oyalarni yaratish va atrof-muhitga boshqa nuqtai nazardan qarash imkonini ham beradi. Quyida o‘quvchilarda kreativlikni rivojlantirishga yordam beruvchi ba'zi usullar keltirilgan:

Qiziqarli topshiriqlar berish: O‘quvchilarga muammoli vaziyatlar bilan bog‘liq topshiriqlar berish ularda turli yechimlar izlash qobiliyatini rivojlantiradi.

Mustaqil ishlar: O‘quvchilarga ijodiy ishlar qilish uchun erkinlik berish va mustaqil loyiha ustida ishlashlariga imkon yaratish kreativlikni kuchaytiradi.

Savollarga turli javoblar izlash: Aniq javobdan tashqari, muammoni turli usullar bilan hal qilish yo‘llarini ko‘rsatish. Masalan, matematik masalalarni bir nechta usulda yechish.

Jamoaviy ishlar: Jamoaviy loyihalar va muhokamalar orqali o‘quvchilar bir-birlaridan o‘rganishadi, yangi g‘oyalarni muhokama qilishadi, bu esa ularning kreativ fikrlashini rivojlantiradi.

Rolli o‘yinlar: O‘quvchilarga turli rollarda chiqish qilish imkoniyatini berish ularning tasavvurini kengaytiradi va kreativ yondashuvlarini rivojlantiradi.

Yangiliklarni izlash: O‘quvchilarni doim yangi ma'lumotlar izlashga, tadqiqot qilishga rag‘batlantirish ularning ijodiy salohiyatini kuchaytiradi.

San'at va musiqa orqali o‘rganish: Rassomchilik, musiqa yoki teatr faoliyatlari orqali o‘quvchilar ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishlari mumkin.

Integratsiyalashgan yondashuv ta'limda turli fanlar va sohalarni birlashtirish orqali o‘quvchilarning bilimlarini chuqurlashtirish va ularning dunyoqarashini kengaytirishga xizmat qiladi. Bu yondashuv o‘quvchilarning real hayotdagi muammolarni hal qilishda, tahlil qilishda va ijodiy fikrlashda yanada samarali bo‘lishlariga yordam beradi. Quyida integratsiyalashgan yondashuvning asosiy ahamiyati bayon etilgan:

Bilimlarni bog‘lash: Integratsiyalashgan yondashuv orqali o‘quvchilar turli fanlar o‘rtasidagi bog‘liqlikni ko‘rishlari mumkin. Bu esa olingan bilimlarni hayotiy vaziyatlarga tatbiq qilishga yordam beradi.

Kreativlik va tanqidiy fikrlashni rivojlantirish: Turli sohalarni birlashtirish o‘quvchilarni muammolarni turli burchaklardan ko‘rishga va ijodiy yechimlar topishga undaydi. Bu esa ularning kreativlik va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradi.

Real hayotga tayyorgarlik: Integratsiyalashgan ta'lim amaliyotga yaqin bo‘lgan topshiriqlar orqali o‘quvchilarning real hayotdagi muammolarni hal qilish qobiliyatini oshiradi. Chunki hayotda muammolar bir soha bilan cheklanmagan bo‘ladi.

Faol o‘rganish jarayoni: O‘quvchilarning qiziqishini oshirish uchun darslarni ko‘proq interfaol va mazmunli qilish imkoniyatini beradi. Bu esa o‘quvchilarning ishtirokini oshiradi va ular faollik bilan bilim olishadi.

Xulosa. Integratsiyalashgan yondashuv jamoaviy loyihalar orqali o‘quvchilarning birgalikda ishlash ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Ular bir-birlarining bilimlari va tajribalaridan foydalanib, yanada samarali natijalarga erishishlari mumkin. Integratsiyalashgan yondashuv murakkab tushunchalarni turli fanlar va hayotiy tajribalar bilan bog‘lab o‘rganishni

osonlashtiradi. Bu esa tushunchalarni yaxshiroq o‘zlashtirishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Tomlinson Carol Ann, Jay McTighe – "Integrating Differentiated Instruction & Understanding by Design**"** (2006)
2. James A. Beane – "Curriculum Integration: Designing the Core of Democratic Education**"** (1997)
3. Susan Drake – "Integrated Curriculum: Developing a Thematic Unit" (2000)
4. Myint Swe Khine – "STEAM Education: Theory and Practice" (2017)
5. Anthony D. Fredericks – "The Integrated Curriculum: A Step-by-Step Guide to Classroom Practice" (1991)

1-SINFDA 10 ICHIDA QO‘SHISH VA AYIRISH MAVZUSINI TEXNOLOGIYA FANI BILAN SINXRON BOG‘LAB O‘QITISH

Yusupov Anvarjon Alijonovich
Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti
“Boshlang‘ich ta’lim metodikasi” kafedrasi o‘qituvchisi
E-mail: yusupovanvarjon52@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada 1-sinfda 10 ichida qo‘shish va ayirish mavzusini texnologiya fani bilan sinxron bog‘lab o‘qitish mazmuni, shakli va metodlari, shuningdek, fanlararo aloqadorlikka oid dars ishlanmasi keltirilgan. Unda dars o‘tishning ilg‘or namunalari to‘g‘risida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: 1-sinf, sinxron bog‘lash, geometriya, geometrik shakllar, texnologiya, metod, shakl

Mavzu: 10 ichida qo‘shish va ayirish. Model asosida geometrik shakllar (qor odam) kompozitsiyasini tuzish

***Dars vazifasi*:** geometrik shakllardan kompozitsiyalar yaratish ko‘nikmalarini rivojlantirish; 10 ichida hisoblash ko‗nikmalarini shakllantirish.

***Ta‘limiy maqsad*:** geometrik shakllar kompozitsiyasini tuzish, geometrik shakllar, sonlar qatori (to‘g‘ridan-to‘g‘ri 1-10 va teskari 10 - 1) haqidagi bilimlarni mustahkamlash, 10 ichidagi sonlarni taqqoslash, qo‗shish va ayirish arifmetik amallarini bajarish; masala tuzish va uni

MUNDARIJA		
O.A.Ruziyev	Anjuman qatnashchilariga	3-4
I SHO‘BA: O‘RTA UMUMIY TA’LIM VA OLIY TA’LIM INTEGRATSIYALASHUVI HAMDA XORIJ TAJRIBASI		
R.X.Djurayev	Uzluksiz ta’limda masofaviy ta’lim imkoniyatlari	5-10
J.E.Usarov	Talabalarning individual ta’lim trayektoriysi	10-15
G.M.Anarkulova	Uzluksiz ta’lim tizimida kasbiy ta’limning vujudga kelishi va rivojlanishi tarixiga ilmiy yondashuvlar	15-22
O.A.Дмитриева	Озвучивание мультфильмов и кинофильмов как интерактивный метод при обучении иностранному языку в начальной школе	22-26
D.M.Omonova	Individual yondashuv asosida talabalarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirish mohiyati	26-33
P.B.Саломова K.У.Темиров	Метапредметный подход к формированию социально-информатsионной культуры студента	33-36
I.D.Qodirov D.Raxmetova	Umumta’lim maktablarini boshqarishda innovatsion yondashuv	33-40
Sh.J.Suyunov	Uzluksiz ta’lim tizimida kasbiy ta’limning vujudga kelishi va rivojlanishi tarixiga ilmiy yondashuvlar	39-46
G.T.Jumayeva	Maktab o‘qituvchilarining kasbiy madaniyatini rivojlantirish ijtimoiy zaruriyat sifatida	46-55
D.S.Nosirova	Talabalar ma’naviy tafakkurini harakatli o‘yinlar orqali rivojlantirish	55-62
A.Amirkulov	Bilingvistik kompetensiyani shakllantirishning pedagogik-psixologik imkoniyatlari	62-66
F.I.Barakayev	Raqamli ta’lim resurslari va ularning oliy ta’lim muassalardagi ahamiyati	66-75
M.B.Qambarov N.X.Aslanova	O‘quvchilarda kreativlikni rivojlantirishda integratsiyalashgan yondashuvning ahamiyati	76-78
A.A.Yusupov	1-sinf 10 ichida qo‘shish va ayirish mavzusini tehnologiya fani bilan sinxron bog‘lab o‘qitish	78-82